

ΑΠΑΓΟΡΕΥΣΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΥΠΑΛΛΗΛΟΥ ΣΕ ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥΧΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ (ΙΚΕ)

Με το προσφάτως εκδοθέν με **αριθμό πρωτοκόλλου ΔΙΔΑΔ/Φ.69/261/οικ.723/13.01.2025 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών**, γνωστοποιήθηκε το περιεχόμενο της **υπ' αριθμ 25/2015 Γνωμοδότησης του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους**, η οποία έγινε αποδεκτή στις 6/12/2024 από τον Υπουργό Εσωτερικών και αφορά στην απαγόρευση συμμετοχής των δημοσίων υπαλλήλων στις ιδιωτικές κεφαλαιουχικές εταιρείες (εφεξής «ΙΚΕ»). Ειδικότερα:

Α. ΕΡΩΤΗΜΑ ΕΠΙ ΤΟΥ ΟΠΟΙΟΥ ΕΞΕΔΟΘΗ Η ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ

Το ερώτημα που απηύθυνε η Διεύθυνση Ανθρωπίνου Δυναμικού του Υπουργείου Εσωτερικών αφορούσε το κατά πόσον, εφόσον δεν ρυθμίζεται στο άρθρο 32 του ν. 3528/2007 (εφεξής «Υπαλληλικός Κώδικας») η δυνατότητα ή μη συμμετοχής των δημοσίων υπαλλήλων σε ΙΚΕ, εάν α) είναι δυνατή η συμμετοχή τους στα διοικητικά συμβούλια των ΙΚΕ και β) εάν απαιτείται άδειας άσκησης ιδιωτικού έργου σε περίπτωση που συμμετέχει με κεφαλαιακές ή μη εισφορές.

B. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

B.1: ΝΟΜΙΚΗ ΒΑΣΗ

- Σύμφωνα με το άρθρο 32 του Υπαλληλικού Κώδικα, ο δημόσιος υπάλληλος αφενός υποχρεούται να δηλώνει στην υπηρεσία του την τυχόν συμμετοχή του σε ΝΠΙΔ και αφετέρου **απαγορεύεται να συμμετέχει σε οποιαδήποτε εμπορική εταιρεία προσωπική, περιορισμένης ευθύνης ή κοινοπραξία ή να είναι διευθύνων ή εντεταλμένος σύμβουλος ανώνυμης εταιρείας ή διαχειριστής οποιασδήποτε εμπορικής εταιρείας.**

- Στο άρθρο 43 του ν. 4072/2012 προβλέπεται ότι **η ΙΚΕ έχει νομική προσωπικότητα και είναι εμπορική εταιρεία**, ακόμη και αν ο σκοπός της δεν είναι εμπορική επιχείρηση.

- Σύμφωνα με το άρθρο 58 του ν. 4072/2012, η **διαχείριση και η εκπροσώπηση της ΙΚΕ**, αν δεν υπάρξει αντίθετη απόφαση των εταίρων (καταστατική διαχείριση), ανατίθεται σε έναν ή **περισσότερους διαχειριστές που είναι, κατ' αρχήν, φυσικά πρόσωπα, εταίροι ή μη**, και οι οποίοι εκπροσωπούν την εταιρεία, ενεργώντας στο όνομά της κάθε πράξη που αφορά στη διοίκησή της ή στη διαχείριση της περιουσίας της.

B.2: ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ

- Ανεξάρτητα από την υποχρέωση του υπαλλήλου να δηλώνει στην υπηρεσία του τη συμμετοχή του σε νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου οποιασδήποτε μορφής, του απαγορεύεται η συμμετοχή σε οποιαδήποτε εμπορική εταιρεία προσωπική, περιορισμένης ευθύνης ή κοινοπραξία. Η απαγόρευση, ενόψει ακριβώς της κερδοσκοπικής επιδίωξης οποιασδήποτε εμπορικής εταιρείας, είναι γενική και σχεδόν απόλυτη, αφορά δε σε όλους τους τύπους των εταιρειών, δηλαδή στην προσωπική, στην κεφαλαιουχική (περιορισμένης ευθύνης) ή στην κοινοπραξία. Συνεπώς, η **εν λόγω απαγόρευση καταλαμβάνει και συμμετοχή του υπαλλήλου, με την απόκτηση ενός ή περισσότερων εταιρικών μεριδίων, στην ΙΚΕ.**

- Μολονότι, ο Υπαλληλικός Κώδικας δεν απαγορεύει ρητώς τη συμμετοχή του υπαλλήλου στο συγκεκριμένο εταιρικό τύπο, η άρση της απαγόρευσης γίνεται μόνο σε συγκεκριμένες προβλεπόμενες στο νόμο περιπτώσεις και, σε κάθε περίπτωση, δεν θα ήταν δυνατό, κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του (2007), να προβλεφθεί η εκ των υστέρων θέσπιση νέου τύπου κεφαλαιουχικής εταιρείας, όπως αυτού της ΙΚΕ, η οποία, άλλωστε, είναι εκ του νόμου εμπορική και, συνεπώς, εμπίπτει στην έννοια και το σκοπό της απαγόρευσης συμμετοχής του υπαλλήλου σε «οποιαδήποτε εμπορική εταιρεία».

- Τέλος η ΙΚΕ, ως προς τα γενικά της χαρακτηριστικά, έχει νομοθετικά διαμορφωθεί, ασχέτως των κάθε φορά ειδικότερων και εμφανιζόμενων στο καταστατικό εταιρικών επιλογών, με βάση την εταιρεία περιορισμένης ευθύνης (ΕΠΕ), στην οποία η απαγόρευση συμμετοχής του υπαλλήλου δεν επιδέχεται αμφισβήτησης

Β.2: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

- **Δεν επιτρέπεται** σε υπάλληλο, που διέπεται από τις διατάξεις του Υπαλληλικού Κώδικα, να **αποκτήσει την ιδιότητα του διαχειριστή ΙΚΕ και**
- **Δεν επιτρέπεται** στον εν λόγω υπάλληλο, να **συμμετέχει με την απόκτηση ενός ή περισσότερων εταιρικών μεριδίων σε αυτήν.**

Μαρία Αικατερίνη Δ. Παπαδοπούλου

Δικηγόρος

Δ.Μ.Σ Ιστορίας και Θεωρίας Δικαίου, Νομική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ

Δ.Μ.Σ Αστικού δικαίου, Νομική Σχολή Αθηνών, ΕΚΠΑ

Δ.Μ.Σ Εμπορικού Δικαίου, Νομική Σχολή Δημοκριτείου Πανεπιστημίου Θράκης